

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., проф. Лоханова Н. О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Міжнародний облік, аудит і оподаткування»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік та контроль операційних доходів і витрат (на прикладі
ТОВ «ОНИСС»»
(назва теми)

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету
Шматоваленко Олена Сергіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ.....	7
1.1. Поняття та класифікація операційних доходів та витрат	7
1.2. Особливості обліку операційних доходів і витрат за ПСБО	12
1.3. Особливості обліку операційних доходів і витрат за МСБО	18
1.4. Проблемні питання операційних доходів і витрат	22
Висновки до 1 розділу	30
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ОНИСС»	32
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «ОНИСС»	32
2.2. Документальне оформлення та облік операційних доходів і витрат на досліджуваному підприємстві	36
2.3. Шляхи вдосконалення обліку операційних доходів і витрат на ТОВ «ОНИСС».....	42
Висновки до 2 розділу	47
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ.....	49
3.1. Сутність та напрямки внутрішнього контролю операційних доходів і витрат	49
3.2. Методика проведення внутрішнього контролю операційних доходів і витрат на підприємстві ТОВ «ОНИСС» та напрямки його покращення	56
3.3. Економічний аналіз динаміки операційних доходів і витрат.....	60
3.4. Економічна модель рентабельності продажу.....	70
Висновки до 3 розділу	78
ВИСНОВКИ	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
Д О Д А Т К И.....	94

ВСТУП

Актуальність теми. В Україні у сучасних умовах перебування на шляху до побудови ринкових економічних відносин, вступу нашої держави до Європейського союзу постає необхідність до впровадження нетрадиційних систем одержання інформації про витрати та доходи, застосовувати нові підходи до калькулювання собівартості, підрахунку фінансових результатів, методів аналізу витрат та доходів і прийняття на цій основі раціональних управлінських рішень, адекватних цій економічній ситуації.

На цьому шляху становлення ринкової економіки в Україні діяльність підприємств досі здійснюється в умовах нестабільного як зовнішнього середовища, так мінливості внутрішнього правового поля. У такій ситуації для забезпечення умов беззбиткової діяльності та підвищення рентабельності від підприємства вимагається перегляд існуючої системи управління. Найбільшим чином, це стосується операційної діяльності, яка забезпечує основну частину доходів підприємства. Водночас, ефективність управління визначається рівнем обліково-аналітичного забезпечення системи витрат і доходів від операційної діяльності.

Недостатня розробка питань методичного забезпечення процесу ефективного аналізу операційних витрат та доходів і викликані цим складність, різноманіття і неоднозначність формулювань в існуючих нормативних і законодавчих актах підтверджують актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи.

Окремі питання теорії та методики бухгалтерського обліку доходів знайшли відображення у працях науковців, таких як Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів, Ф. Ф. Бутинець, З. В. Задорожний, Д. С. Лозовицька, С. П. Лозовицький, Т. Г. Рзаєва, Л. В. Джулій, О. В. Слишинська, Н. М. Ткаченко, Н. С. Струк, Х. П. Гармаш, тощо. Однак ряд проблем, пов'язаних із відображенням у бухгалтерському обліку витрат і доходів від операційної діяльності та їх оцінкою залишаються недостатньо розробленими і вимагають вирішення з урахуванням національних особливостей ведення бухгалтерського обліку.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення теоретичних положень, розробка та обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення методики обліку та аудиту витрат і доходів від операційної діяльності.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначені такі завдання:

- узагальнити теоретичні підходи до визначення сутності поняття «витрати» і «доходи» як економічних категорій, особливостей їх ідентифікації як об'єктів бухгалтерського обліку;

- розглянути існуючі проблеми класифікації витрат і доходів від операційної діяльності;

- розглянути методико-організаційні положення обліку витрат і доходів від операційної діяльності та виявити недоліки в існуючій практиці їх облікового відображення на ТОВ «ОНИСС»;

- висловити пропозиції шляхів покращення обліку витрат і доходів від операційної діяльності;

- узагальнити методичні аспекти та надати практичні рекомендації щодо проведення аудиту витрат і доходів від операційної діяльності на ТОВ «ОНИСС»;

- обґрунтувати необхідність використання аналітичних методів та процедур у проведенні аудиту витрат і доходів від операційної діяльності.

Об'єктом дослідження є діюча система обліку та аудиту ТОВ «ОНИСС».

Предметом дослідження теоретичні положення щодо методики та організації обліку та аудиту витрат і доходів від операційної діяльності та їх практичне застосування на ТОВ «ОНИСС».

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування наданих у магістерській роботі пропозицій щодо вдосконалення обліку та аудиту витрат і доходів від операційної діяльності у діяльності ТОВ «ОНИСС»

Методи дослідження. Для належного виконання даної кваліфікаційної роботи необхідно застосувати такі методи дослідження, як:

- структурно-логічний аналіз – для раціонального та структурованого висвітлення теми;
- спостереження;
- порівняння – для співставлення наявних даних;
- узагальнення та групування – для дослідження питань класифікації витрат відповідно різних критеріїв;
- аналіз та синтез – для визначення ефективності функціонування підприємства за допомогою відповідних показників та розробки рекомендацій щодо його покращення;
- економіко-математичні методи – задля виявлення впливу витрат на операційну діяльність підприємства.

Інформаційна база дослідження. Для кваліфікаційної роботи за обраною темою використані наступні інформаційні джерела:

- законодавча та нормативна база;
- наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених;
- матеріали наукових конференцій і досліджень;
- дані засобів масової інформації та мережі Internet;
- первинна документація, облікові реєстри, внутрішня та зовнішня звітність базового підприємства.

За результатами досліджень з обраної теми неодноразово проводились виступи на університетських конференціях, публікувалися тези доповідей, що були висвітлені в наукових збірниках, які також використовувались при написанні роботи та відображені у списку літератур.

Апробація наукових досліджень. За результатами дослідження опубліковано статті та тези:

Шматоваленко О. С. Організація обліку доходів та витрат від операційної діяльності за П(С)БО та МСФЗ / О. С. Шматоваленко. // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Харків, 2018. – С. 156–159.

Шматоваленко О. С. Особливості обліку та реалізації готової продукції / О. С. Шматоваленко. // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Одеса : ОНЕУ, 2017. – С. 288–291.

Шматоваленко О. С. Сучасні аспекти моделювання управлінських рішень підприємств м'ясопереробної промисловості / О. С. Шматоваленко. // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Харків, 2018. – С. 326–329.

ВИСНОВКИ

В Україні у сучасних умовах перебування на шляху до побудови ринкових економічних відносин, вступу нашої держави до Європейського союзу постає необхідність до впровадження нетрадиційних систем одержання інформації про витрати та доходи.

У такій ситуації для забезпечення умов безбиткової діяльності та підвищення рентабельності від підприємства вимагається перегляд існуючої системи управління.

Українські законотворчі процеси в сучасний час інтеграції та глобалізації розвитку економіки, пов'язані з переглядом національного законодавства, імплементації елементів міжнародних положень в українські нормативно-правові акти щодо діяльності суб'єктів господарювання.

Ефективність господарської діяльності підприємства незалежно від його форми власності, організаційно-правової форми, галузевих особливостей, масштабів діяльності тощо значною мірою залежить від ефективності організації бухгалтерського обліку та налагодження інформаційних потоків з метою задоволення запитів внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Витрати і доходи – це важливі та складні економічні категорії, які займають особливо важливе місце в управлінні підприємством.

До основної операційної діяльності належать операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), які є головною метою створення підприємства та забезпечують основну частину його прибутку. Результат основної операційної діяльності визначають шляхом порівняння доходів із витратами такої діяльності.

Важливим завданням обліку доходів є надання правдивої та неупередженої інформації для складання фінансової звітності. В Україні існує велика кількість нормативно – правових актів, які регулюють облік і звітність доходів підприємства, проте проблеми обліку і аналізу операцій з доходами залишаються на даний момент достатньо складними і потребують подальшого наукового

дослідження. Одним із напрямів таких досліджень є удосконалення посадових обов'язків бухгалтерів, оскільки їхні функції змінюються постійно під впливом багатьох факторів.

Витрати іншої операційної діяльності – це постійні витрати, які не відносяться до витрат виробництва та не пов'язані з обсягом діяльності підприємства, проте виникають в ході операційної діяльності.

Це вказує на те, що майже кожному П(С)БО відповідає певне МСБО та МСФЗ. Головна відмінність між МСБО і П(С)БО полягає в скороченій формі останнього. Тобто при складанні національних стандартів деякі аспекти були повністю не розкриті.

Варто також зазначити, що МСБО не визначають порядок ведення бухгалтерського обліку. Вони описують загальні правила оцінки та подання інформації у фінансових звітах. Міжнародні стандарти мають рекомендаційний характер і є міжнародним орієнтиром гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в усьому світі.

Однією із провідних проблем обліку доходів та витрат підприємств є не своєчасність та недостовірність їх відображення у системі обліку. Це насамперед стосується менталітету суспільства, системи оподаткування й тіньового сегменту економіки. Підприємствами потенційно можливе заниження суми виручки від реалізації продукції, що свідчить про ухилення від повної виплати податку на додану вартість. Для запобігання такої ситуації рекомендується посилити контроль за сплатою податків шляхом ведення обліку ПДВ на окремому синтетичному рахунку (класу 6 плану рахунків «Поточні зобов'язання»).

ТОВ «ОНИСС» – підприємство з обмеженою відповідальністю, яке функціонує за адресою: Україна, Одеська область, Лиманський район, с. Візірка. Спеціалізується на виробництві м'ясних паштетів, консервів і делікатесних виробів. Широко відомо завдяки власну торгову марку «ОНИСС», а також «Сімь'Я» і «Хутарок».

ТОВ фірма «ОНИСС» успішно працює на ринку і на сьогоднішній день є провідним виробником високоякісної м'ясоконсервної продукції в Україні. Асортимент продукції різноманітний і постійно розширюється. У своїй роботі орієнтується на інтереси своїх споживачів. Якість може бути тільки вищою – ось основна заповідь, якої дотримуються в компанії «ОНИСС».

Взагалі стан бухгалтерського обліку на ТОВ «ОНИСС» є задовільним та надійним, але існують незначні зауваження та пропозиції для покращення та збільшення ефективності обліку готової продукції.

Найбільшою проблемою обліку доходів та витрат від операційної діяльності закладено в її виробництві. Для даного виробничого процесу використовується передільний метод обліку витрат. За специфікою виробничої галузі, м'ясні консерви проходить різні етапи, такі як підготовки окремих видів сировини, роздрібне виробництво, змішування сировини та подальше виробництво, виробництво тари чи її підготовка, стерилізація, упаковка, фасування, маркірування та тощо. На ТОВ «ОНИСС» ці процес майже не відокремлюються в обліку. Через те, що в обліку виокремлюється лише процеси загального виробництва та виробництва тари на підприємстві виникають деякі недоліки щодо можливості вірно відобразити витратну частину.

Отже, хоч усі вказані вище при розгляді проблемні питання є не дуже суттєвими, надані рекомендації щодо покращення обліку готової продукції і її реалізації призведуть до покращення стану на підприємстві, до більш ефективного та надійного обліку готової продукції та її реалізації.

У наш час багато економістів схильні бачити головну причину нинішньої економічної кризи в Україні у непослідовності проведення економічних реформ, частих змінах економічного курсу та складу уряду. Безумовно, така точка зору не позбавлена об'єктивності, однак на мою думку, сучасна економічна ситуація зумовлена в рівній мірі як макроекономічними та політичними проблемами, так і багатьма мікроекономічними чинниками. Сучасний спад виробництва в Україні значною мірою є наслідком низької прибутковості та збитковості значної більшості вітчизняних підприємств.

Контроль є важливою частиною на підприємстві, бо як і у всіх систем механізмів необхідні чіткість та ритмічність. Контроль доходів та витрат від операційної діяльності в значною мірі залежить від контролю виробництва та реалізації готової продукції, що є основною та найвідповідальнішою частиною у контролі ТОВ «ОНИСС».

На підприємстві головним органом контролю є генеральний директор, але на також самих правах знаходяться референт, якому підпорядковується кур'єр, та адміністратор системи. В свою чергу усі вони підпорядковуються загальні збори засновників. Генеральному директору підпорядковується комерційний директор, керівник структурного підрозділу по стандартизації, сертифікації та якості, начальник відділу постачання, охорона, директор з виробництва, та фінансовий директор, якому в свою чергу підпорядковується головний бухгалтер, а вже йому інший бухгалтер та інспектор по кадрам.

В цілому внутрішній контроль готової продукції є надійним і чітким. Але, як і у всіх систем існують деякі недоліки, щодо організації виробництва та реалізації готової продукції. Для покращення стану виробництва можна сказати, що достатньо легко введення ще одного робітника відповідної професії. Ці зміни призведуть до більш чіткого контролю операційних доходів та витрат.

Під час діяльності усіх підприємств відбувається рух різноманітних операцій. Кожний рух впливає на інший процес, що в підсумку стає виробничою системою фірми. Для того, щоб чітко та ефективно проводити різноманітні операції, підприємству необхідно вести постійний контроль.

Економічний аналіз проводиться для того, що проаналізувати необхідну інформацію, виявити проблемні питання та встановити змін на підприємстві.

Економічний аналіз динаміки доходів та витрат від операційної діяльності тісно пов'язаний з виробництвом готової продукції. Тому для більш чіткого розуміння доходної та витратною частиною операційної діяльності потребує почати з аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів, бо процес виробництва неможливий без використання виробничих запасів, що призводить до виникнення собівартості продукції.

За допомогою економічного аналізу можна визначити проблемні місця та своєчасно прийняти вірне управлінське рішення, яке вплине на покращення стану на підприємстві. Тому воно займає не останнє місце на підприємстві, бо допомагає вчасно визначити направленість зусиль, що допоможуть збільшити прибуток, який в наслідку, можливо, призведе до збільшення виробничої діяльності.

На сьогодні в умовах розвитку економіки України більшість підприємств зазнали фінансової кризи через економічну нестабільність галузі, інфляцію, падіння вартості національної валюти, значне податкове навантаження, нестачу фінансових ресурсів. Одною з причин виникнення кризових подій на підприємстві є збільшення витратної ваги в частині операційних витрат, що призводить до значного зменшення доходів.

Відчутний криза відчувають виробники м'ясної галузі. Число поголів'я худоби продовжує зменшуватися. Експерти прогнозують, що в 2017-му році воно скоротиться ще на 3-4%. Зрозуміло, це відіб'ється на прибутках від торгівлі.

Як один з факторів впливу на собівартість та рентабельність продажу загалі, м'ясна сировина є одним з основних чинників, але їх багато, й сказати що лише через ціну на м'ясо збільшується ціна м'ясопереробних консервів не є коректним, тому потребує побудувати економіко-математичну модель рентабельності продажу за кількома факторами

Коефіцієнти кореляції, наведені у таблиці, дозволяють припустити, що фактори X4 та X5, а саме: рентабельність основної операційної діяльності та собівартість реалізації, зберіг свій сильний вплив на результативний показник, а коефіцієнт X2 або тривалість обороту кредиторської заборгованості, у свою чергу, має достатньо сильний прямий вплив на подальше значення результативного показника. Тому була створена саме така модель.

Таким чином, керівництву підприємства треба звернути увагу на необхідність розробки функціональної стратегії управління операційними доходами й витратами. Вважаємо, що основними етапами стратегії управління можуть стати: аналіз динаміки, складу та структури доходів та витрат від

операційної діяльності за останні роки; оптимізація загального обсягу та складу операційних доходів та витрат; забезпечення оптимального співвідношення доходів та витрат; забезпечення постійної переваги темпів росту чистого доходу від реалізації над темпами росту собівартості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бенько М. М. Розвиток контролю результату операційної діяльності з урахування сучасних запитів [Електронний ресурс] / М. М. Бенько // Ефективна економіка. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3768>.
2. Бухгалтерський облік / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів., 2016. – 424 с.
3. Види діяльності підприємства та їх характеристика. Загальна класифікація доходів і витрат діяльності підприємства та їх зв'язок з рахунками бухгалтерського балансу. [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://lektsii.com/3-107043.html>.
- 4 Глушко Л. В. Законодавчо-нормативне забезпечення обліку та аналізу доходів [Електронний ресурс] / Л. В. Глушко // MODERN DIRECTIONS OF THEORETICAL AND APPLIED RESEARCHES. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.sworld.com.ua/konfer42/82.pdf>.
5. Глушко Л. В. Особливості обліку доходів підприємства [Електронний ресурс] / Л. В. Глушко // MODERN DIRECTIONS OF THEORETICAL AND APPLIED RESEARCHES. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.sworld.com.ua/konfer42/81.pdf>.
6. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Назва з екрану.
7. Гузеєва В. О. Нова концепція обліку доходів відповідно до МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» [Електронний ресурс] / В. О. Гузеєва // Ефективна економіка. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5944>.
8. Економічна сутність і класифікація доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://lektsii.com/2-100703.html>.

9. Єрмолаєва М. Г. Сутність витрат згідно міжнародних та національних стандартів обліку і звітності / М. Г. Єрмолаєва, В. О. Скакун. – 2016. – С. 129–132.

10. Зрозуміло про МСФЗ [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/audit/articles/clearly-ifrs-guides.html>.

11 Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99>. – Назва з екрану.

12. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрану.

13. Кузнецова С. А. Облік та контроль доходів і витрат з урахування специфіки підприємств [Електронний ресурс] / С. А. Кузнецова // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3311>.

14. Кулинич К. О. Проблеми обліку доходів підприємства та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / К. О. Кулинич // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1538/>.

15. Лісничка Т. В. Порівняльний аналіз обліку фінансових результатів за національними та міжнародними стандартними / Т. В. Лісничка. – 2013. – С. 1–3.

16. Лозовицька Д. С. Структурування підходів до управлінського обліку витрат операційної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Д. С. Лозовицька, С. П. Лозовицький // Вісник асоціації докторів філософії України 01. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://aphd.ua/publication-41/>.

17. Матюха М. М. Шлях удосконалення бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства [Електронний ресурс] / М. М. Матюха, А. І. Ткачова //

Ефективна економіка. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4547>.

18. Маценко Л. Ф. Концептуальні відмінності обліку доходів після введення МСФЗ 15 «Виручка за контрактами із замовниками» / Л. Ф. Маценко. // ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. – 2017. – №12. – С. 701–705.

19. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку Міністерства фінансів та інших організацій, які розробляються та затверджуються на основі П(С)БО [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. – Режим доступу: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293536. – Назва з екрану.

20. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013. – Назва з екрану.

21. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Запаси»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021. – Назва з екрану.

22. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Будівельні контракти»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_017. – Назва з екрану.

23. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Виручка за договорами з покупцями»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.17 – Режим доступу http://ifrs.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ000636. – Назва з екрану.

24. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014. – Назва з екрану.

25. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Витрати на позики»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_042. – Назва з екрану.

25. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050. – Назва з екрану.

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Назва з екрану.

28. Николаева С.А. Особенности учета затрат в условиях рынка: система «директ - костинг»: Теория и практика. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 128с.

29. Ординська В. О. Напрями розвитку обліку доходів від операційної діяльності на підприємствах із санітарно-гігієнічної обробки приміщень / В. О. Ординська, А. С. Полторак. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – №12. – С. 517–520.

30. Осадча Г. Г. Зміст та поняття витрат операційної діяльності / Г. Г. Осадча, К. О. Хачко. // Вісник НТУ «ХП». – 2014. – №4. – С. 97–102.

31. Панадій О. П. Стандартизація обліку витрат виробництва за вітчизняними і зарубіжними правилами та її вплив на окреслення меж управлінського обліку / О. П. Панадій. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – №9. – С. 200–203.

32. План рахунків бухгалтерського обліку: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#n13>. – Назва з екрану.

33. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Назва з екрану.

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 №246. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>. – Назва з екрану.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 №246. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. – Назва з екрану.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>. – Назва з екрану.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 №318. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. – Назва з екрану.

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.11.03 №617. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>. – Назва з екрану.

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 №246. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>. – Назва з екрану.

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Назва з екрану.

41. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства

фінансів України від 30.11.99 № 291. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>. – Назва з екрану.

42. Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів [Електронний ресурс] : затв. Наказом Міністерства фінансів України 21.01.2016 № 13. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0220-16>. – Назва з екрану.

43. Про страхування [Електронний ресурс] : закон України від 07.03.96 р. № 18. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрану.

44. Рзаєва Т. Г. Доходи та витрати: облік за міжнародними та національними стандартами / Т. Г. Рзаєва, Л. В. Джулій, О. В. Слишинська. // Економічні науки. – 2010. – №5. – С. 246–251.

45. Скакун В. С. Сутність витрат згідно міжнародних та національних стандартів обліку і звітності / В. С. Скакун. – 2016. – С. 129–132.

46. Струк Н. С. Шляхи удосконалення організації обліку невиробничих операційних витрат підприємства у контексті формування статусу надійного ділового партнера на ринку / Н. С. Струк, Х. П. Гармаш. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – С. 288–292.

47. Тлумачення КТМФЗ 13 «Програми лояльності клієнта»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_059. – Назва з екрану.

48. Тлумачення КТМФЗ 18 «Передачі активів від клієнтів»: [Електронний ресурс] : затв. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності від 01.01.12 – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_037. – Назва з екрану.

49. Фінансовий облік / Н. М.Ткаченко, О. В. Борович, І. Л. Цюцяк, А. Л. Цюцяк., 2014. – 456 с.

50. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> . – Назва з екрану.

51. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік / Є. Ю. Шара, О. М. Андрієнко, Л. І. Жидаєва., 2011. – 424 с.

52. Шара Є. Ю. Фінансовий облік II / Є. Ю. Шара., 2016. – 308 с.
53. Шияна Р. Б. Облік витрат діяльності [Електронний ресурс] / Р. Б. Шияна // Бухгалтерський облік. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://subject.com.ua/economic/accounting/67.html>.
54. Шияна Р. Б. Облік доходів і результатів діяльності [Електронний ресурс] / Р. Б. Шияна // Бухгалтерський облік. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://subject.com.ua/economic/accounting/76.html>.
55. Шияна Р. Б. Облік операційних витрат [Електронний ресурс] / Р. Б. Шияна // Бухгалтерський облік. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://subject.com.ua/economic/accounting/68.html>.
56. Шматоваленко О. С. Організація обліку доходів та витрат від операційної діяльності за П(С)БО та МСФЗ / О. С. Шматоваленко. // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції. – 2018. – С. 156–159.
57. Шматоваленко О. С. Особливості обліку та реалізації готової продукції / О. С. Шматоваленко. // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. – 2017. – С. 288–291.
58. Шматоваленко О. С. Сучасні аспекти моделювання управлінських рішень підприємств м'ясопереробної промисловості / О. С. Шматоваленко. // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції. – 2018. – С. 326–329.
59. Юрченко О. А. Витрати іншої операційної діяльності: склад і кваліфікація / О. А. Юрченко. // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : проблеми теорії, методології, організації. – 2014. – №1. – С. 430–442.
60. Шуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб. / Л. В. Шуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук – Київ : «Центр учбової літератури», 2014. – 496 с.

ДОДАТКИ